

Apel Public:

Organizațiile societății civile sunt îngrijorate de modul de numire și promovare al unor judecători

8 februarie 2016

Semnatarii susțin că deciziile Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) cu privire la numirea în funcție și promovarea unor judecători, adoptate în ședința din 26 ianuarie 2016, ridică semne de întrebare cu privire la respectarea principiilor meritocrației și integrității. Legea cu privire la statutul judecătorului prevede că procesul de selectare a candidaților la funcția de judecător se desfășoară potrivit unor criterii bazate pe merit, ținând seama de pregătirea profesională, de integritatea, capacitatea și eficiența candidaților.

La [26 ianuarie 2016, CSM](#) a examinat în ședință mai multe concursuri care se refereau la numirea sau promovarea judecătorilor. Semnatarii își exprimă nedumerirea cu privire la modalitatea desfășurării a trei concursuri organizate de CSM, detaliile cărora sunt explicate mai jos, și îngrijorarea că CSM nu propune spre numire și promovare Parlamentului și, respectiv, Președintelui Republicii Moldova cei mai buni candidați.

1. La 28 aprilie 2015, CSM a anunțat un *concurs pentru suplinirea funcției vacante de vice-președinte al CSJ, Președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ*. Ulterior, la 23 iunie 2015, CSM a anunțat un nou concurs, pe motiv că pentru concursul precedent nu a depus actele niciun candidat. La 11 august 2015, din același motiv, CSM a anunțat a treia oară același concurs. La acest concurs s-a înscris un singur candidat, dna Tatiana RĂDUCANU (judecător al Curții Supreme de Justiție (CSJ), detașat la CSM). În cadrul ședinței din 26 ianuarie 2016, CSM a constatat eșuarea concursului anunțat, deoarece dna Răducanu nu a întrunit numărul necesar de voturi (4 voturi „pro” și 6 voturi „contra”). Astfel, s-a anunțat un nou concurs pentru suplinirea postului administrativ.

Adoptarea soluției CSM în acest caz nu este clară, în condițiile în care dna Răducanu a fost unicul candidat într-un concurs care a fost anunțat de trei ori, iar experiența ei profesională este vastă și notorie. Mai mult, în acest caz nu a fost întrunit numărul necesar de voturi pentru adoptarea hotărârii (șapte), iar doi membri ai CSM nu au participat la vot din motive obiective. Respectiv, desfășurarea concursului urma să fie amânată pentru o altă ședință a CSM, decât respingerea candidatului și anunțarea unui nou concurs. Astfel, se pare că s-au creat condiții artificiale de respingere a unui candidat eligibil pentru funcția de vice-președinte al CSJ.

2. La concursul pentru suplinirea funcției vacante de judecător al CSJ au participat șase candidați. CSM a decis să propună Parlamentului Republicii Moldova numirea în funcția de judecător la CSJ a dnei Mariana PITIC (judecător la Judecătoria sect. Centru (mun. Chișinău)), căreia Colegiul de selecție și cariera judecătorilor i-a acordat 82 puncte. La acest concurs au mai participat următorii candidați: Domnica MANOLE, judecător la Curtea de Apel Chișinău, cu o experiență în funcția de judecător de 25 ani și evaluată cu 100 puncte; Grigore ȘIȘCANU, judecător la judecătoria Nisporeni, cu o experiență în funcția de judecător de 36 ani și evaluat cu 86 puncte; Zinaida TALPALARU, judecător în Judecătoria Comercială de Circumscripție, cu o experiență în funcția de judecător de 18 ani și evaluată cu 80 puncte; Viorica PUICĂ judecător în judecătoria Botanica (mun. Chișinău), cu o experiență în funcția de judecător de 13 ani și evaluată cu 80 puncte; și Mihail DIACONU, judecător la Judecătoria Buiucani (mun. Chișinău), cu o experiență în funcția de judecător de 11 ani și evaluat cu 70 puncte. În cadrul interviului desfășurat în cadrul ședinței CSM, s-a confirmat că dna PITIC are o experiență profesională în funcția de judecător de 4 ani și o experiență în cadrul Institutului Național al Justiției (INJ) de peste 3 ani. În ședința CSM s-a mai stabilit că dna Pitic a încălcat anterior Codul de etică al judecătorilor, deși nu a recunoscut acest fapt în cadrul interviului, și, din motive necunoscute, nu a examinat dosare în cadrul judecătoriei sect. Centru mun. Chișinău în perioada septembrie 2015 (sfârșitul mandatului la INJ) - ianuarie 2016 (interviul pentru funcția de judecător la CSJ).

În acest caz, având în vedere faptul că CSM a selectat și propus spre promovare la CSJ un judecător care nu a acumulat cel mai înalt punctaj la Colegiul de selecție și cariera judecătorilor și care avea cea mai mică experiență în funcția de judecător dintre toți candidații, CSM trebuie să explice de ce a propus anume acest candidat pentru promovare la instanța supremă din țară. Anterior, în cel puțin patru cazuri, CSM a propus Parlamentului numirea în funcția de judecător la CSJ a unor candidați cu un punctaj mai mic sau chiar cel mai mic, fără a-și motiva propunerea (Oleg STERNIOALĂ - [Hotărârea CSM nr. 81/3 din 28 ianuarie 2014](#), Ion GUZUN - [Hotărârea CSM nr.](#)

[124/4 din 4 februarie 2014](#), Petru MORARU și Nadejda TOMA - [Hotărârea CSM nr. 550/19 din 1 iulie 2014](#)). În anul 2015, nici un judecător nu a fost promovată la CSJ.

3. În cadrul aceleiași ședințe din 26 ianuarie 2016, CSM a propus Președintelui Republicii Moldova numirea în funcția de judecător în Judecătoria Centru (mun. Chișinău) a dnei Lucia BAGRIN și numirea în funcția de președinte al Curții de Apel Comrat pe un termen de 4 ani a dlui Serghei GUBENCO. Anterior, Președintele Republicii Moldova a refuzat numirea în funcția de judecător a dnei BAGRIN și promovarea dlui GUBENCO în funcția de judecător la Curtea de Apel Comrat. În aceste două cazuri s-a invocat existența unor elemente ale factorilor de risc și necorespunderii unor criterii obligatorii pentru accederea în funcția de judecător.¹

În aceste circumstanțe, CSM urmează să explice în hotărârile sale dacă motivele indicate anterior de Președintele Republicii Moldova în privința acestor doi candidați au dispărut sau nu s-au adevărat și să explice orice alte numiri repetate a unor candidați care anterior au fost respinși de Președinte pe motiv de lipsă de integritate. Altfel, se creează impresia că CSM dorește să numească în funcții de judecători și să promoveze în funcții persoane în privința cărora există diverse suspiciuni de integritate, ceea ce știrbește din autoritatea și capacitatea CSM de a promova un corp de judecători integri și independenți.²

Semnatarii prezentului apel, solicită:

- **Consiliului Superior al Magistraturii:**
 - a. să revină la chestiunea ce ține de ocuparea funcției de vice-președinte al CSJ și să adopte o hotărâre motivată cu votul deschis al membrilor săi;
 - b. să indice criteriile în baza cărora a fost decisă promovarea dnei Mariana PITIC în funcția de judecător la CSJ și să motiveze hotărârea adoptată;
 - c. să indice dacă dna Lucia BAGRIN a întrunit numărul necesar de voturi (opt voturi) pentru propunerea repetată către Președintele Republicii Moldova de numire în funcția de judecător, conform prevederilor art. 19 alin. (4) al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii;
 - d. să indice dacă au intervenit careva schimbări în circumstanțele invocate anterior de Președintele Republicii Moldova în privința dnei Luciei BAGRIN și dlui Serghei GUBENCO.
- **Parlamentului Republicii Moldova și deputaților din Parlament:** să verifice dacă candidatul propus de CSM pentru numirea în funcția de judecător la CSJ corespunde criteriilor de integritate și dacă este cel mai bun candidat, conform criteriilor de evaluare a performanțelor, de selecție și carieră a judecătorilor.
- **Președintelui Republicii Moldova:**
 - e. să verifice informațiile despre candidații la funcția de judecător sau funcții administrative în cadrul instanțelor de judecată și să-i numească în funcție doar pe cei cu reputație ireproșabilă;
 - f. să motiveze refuzurile de numire în funcția de judecător sau de promovare, și să renunțe la practica de a nu motiva refuzurile pe motiv că informațiile ce au stat la baza refuzului constituie secret de stat.

Organizațiile semnatare:

1. Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)
2. Centrul de Investigații Jurnalistice (CIJ)
3. Asociația „Promo-LEX”
4. Transparency International Moldova (TI-Moldova)
5. Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT)
6. Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER)
7. Asociația Presei Independente (API)
8. Institutul de Politici Publice (IPP)
9. Institutul de Politici și Reforme Europene (IPRE)

¹ Încă la 29 septembrie 2014 societatea civilă [și-a exprimat îngrijorarea](#) cu privire la numirea în funcție de judecător a dnei Bagrin și a altor patru candidați, din motiv că în mass-media circula informație bazată pe documente SIS care crea dubii cu privire la integritatea acestora. Din acei cinci candidați, o candidată, dna Maria COZMA, a fost numită de Președinte la Judecătoria Ciocana. O altă candidată, dna Natalia BERBEC, a fost propusă repetat de CSM pentru funcția de judecător la Judecătoria Hâncești fără a respinge argumentele invocate de Președinte în primul refuz. Dl Petru HARMANIUC și dl Corneliiu CREȚU, menționați în apelul din 29 septembrie 2014, sunt în continuare candidați pentru funcția de judecător la Judecătoria Centru (mun. Chișinău).

² Este important de reținut că 43% din judecători nu sunt de acord cu afirmația că modul de promovare al judecătorilor este unul corect și bazat pe merite, conform [sondajului „Percepția judecătorilor, procurorilor și avocaților privind reforma în justiție și combaterea corupției”](#), realizat în perioada octombrie-decembrie 2015 de CRJM și CBS-Axa.